EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 1.10.2019
COM(2019) 445 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Rapport om eksporttilladelse i 2017 og 2018 i henhold til forordningen om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

1. Indledning

Ved Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf[1] blev der indført visse restriktioner for handel. Disse restriktioner vedrørte navnlig et næsten absolut forbud mod eksport fra og import til Den Europæiske Union af varer, der er omfattet af bilag II, og krav om forudgående tilladelse til eksport af visse andre varer, der er opført i bilag III eller i bilag IIIa.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/125 af 16. januar 2019 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (i det følgende benævnt "forordning (EU) 2019/125"[2]) kodificerer og ophæver Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005[3].

I henhold til artikel 26, stk. 3, i forordning (EU) 2019/125 skal medlemsstaterne udarbejde en offentlig, årlig aktivitetsrapport med oplysninger om antallet af modtagne ansøgninger, om de af disse ansøgninger berørte varer og lande, og om de afgørelser, de har truffet om disse ansøgninger. I henhold til artikel 26, stk. 4, skal Kommissionen udarbejde en årlig rapport sammensat af de årlige aktivitetsrapporter, der offentliggøres af medlemsstaterne, og gøre den offentligt tilgængelig.

Denne første rapport indeholder oplysninger om medlemsstaternes godkendelsesaktiviteter vedrørende eksport af varer, der kan anvendes til tortur eller henrettelse, i 2017 og 2018[4].

Alle 28 medlemsstater rapporterede om antallet af udstedte eksporttilladelser og afslag i henhold til artikel 11, stk. 1, og artikel 16, stk. 1, og hvilke varer og bestemmelseslande, der var omfattet af dem. Med undtagelse af en medlemsstat rapporterede de også, hvor mange eller hvilken mængde varer, der blev godkendt til eksport, og hvilken kategori af slutbruger, som disse varer ville blive leveret til.

---

1 EUT L 200 af 30.7.2005, s. 1.

2 EUT L 30 af 31.1.2019, s. 1.

3 Se bilag X til forordning (EU) 2019/125 for en liste over ændringer.

4 Denne rapport indeholder ikke oplysninger om eksportørers anvendelse af den generelle EU-eksporttilladelse for eksport af varer, der er opført i bilag IV (bilag V til forordning (EU) 2019/125).

Tilladelser efter forordning (EU) 2019/125

I artikel 11, stk. 1, og artikel 16, stk. 1, i forordning (EU) 2019/125 kræves der en tilladelse til eksport[5] af varer, der er opført i henholdsvis bilag III og bilag IV. Bilag III omfatter kun visse varer, der kan anvendes til tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Bilag IV indeholder en liste over varer, der kan anvendes til henrettelse. Medmindre den generelle EU-eksporttilladelse i bilag V anvendes til eksport af varer, der er opført i bilag IV, skal tilladelsen indhentes hos de kompetente myndigheder i den relevante medlemsstat, jf. listen i bilag I.

Eksport til bestemmelsessteder, der er opført i den generelle EU-eksporttilladelse, kan normalt finde sted i henhold til den generelle EU-eksporttilladelse, uden at det er nødvendigt at indhente en individuel eller global tilladelse fra en medlemsstat. Disse bestemmelsessteder er lande, der har afskaffet dødsstraf for alle forbrydelser og bekræftet denne afskaffelse med et internationalt tilsagn. Er der imidlertid begrundet mistanke om eksportørens evne til at overholde betingelserne for tilladelsen eller en bestemmelse i eksportkontrollovgivningen, kan den kompetente myndighed forbyde eksportøren at anvende den generelle EU-eksporttilladelse.

I henhold til artikel 20, stk. 2, i forordning (EF) nr. 2019/125 kan en tilladelse til eksport, der udstedes af en medlemsstat, være en individuel tilladelse (tilladelse med henblik på eksport til en slutbruger eller modtager i et tredjeland) eller en global tilladelse (tilladelse med henblik på eksport til en eller flere bestemte slutbrugere eller distributører i et eller flere bestemte tredjelande)[6].

Forordningens artikel 3, 4 og 5 forbyder eksport, import og transit af varer, der er opført i bilag II. De kompetente myndigheder kan indrømme en undtagelse fra forbuddet, men kun hvis det kan godtgøres, at de pågældende varer udelukkende vil blive anvendt til offentlig udstilling på et museum (enten i et tredjeland eller, for så vidt angår artikel 4, i en medlemsstat) på grund af deres historiske betydning.

[5] I artikel 2, litra d), i forordning (EU) 2019/125 defineres "eksport" som "udførsel af varer fra Unionens toldområde, herunder udførsel af varer, der kræver en toldangivelse, og udførsel af varer efter oplagring i en frizone i den i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 anvendte betydning".

[6] Fuldstændige definitioner af betegnelserne "individuel tilladelse" og "global tilladelse" er fastsat i henholdsvis artikel 2, litra p) og q).

2. Udstedte tilladelser og afslag

2.1 I 2018 beløb det samlede antal rapporterede tilladelser sig til 231, idet 11 medlemsstater rapporterede, at de havde udstedt tilladelser. I 2017 beløb det samlede antal rapporterede tilladelser, der blev udstedt af 12 medlemsstater, sig til 292. De resterende medlemsstater meddelte Kommissionen, at de ikke havde modtaget nogen ansøgninger om tilladelser i henhold til forordning (EU) 2019/125.

Da de definitioner af individuelle tilladelser og globale tilladelser, der gives i forordningens artikel 2, ikke indeholder et kvantitativt element, giver en angivelse af, hvor mange tilladelser der er givet, ikke oplysninger om det antal eller den mængde af varer, der er omfattet af disse tilladelser. Desuden giver det beregnede antal eller den beregnede mængde af den tilladte eksport fra hele EU et ufuldstændigt billede, fordi en medlemsstat ikke har fremlagt oplysninger om antallet eller mængden af varer og de kategorier af slutbrugere, der er omfattet.

2.2 Visse medlemsstater rapporterede, at de ikke havde modtagne nogen ansøgninger Følgende forhold kan forklare, hvorfor nogle medlemsstater ikke har modtaget ansøgninger om individuelle eller globale udførselstilladelser.

For det første er listen over varer, for hvilke der kræves en eksporttilladelse, og som er opført i bilag III og IV til forordning (EU) 2019/125, ret begrænsede, og forordningens krav om tilladelse til eksport finder ikke anvendelse på leveringer af varer til kunder i Unionens toldområde.

For det andet fastsættes det i forordningens artikel 20, stk. 2, at en eksportør skal indhente en tilladelse fra den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor eksportøren er hjemmehørende (fysisk person) eller har hjemsted (juridisk person eller enhed).

Endelig finder en del af eksporten af visse narkosemidler, der er opført i bilag IV, sted i henhold til den generelle EU-eksporttilladelse i bilag V til forordning (EU) 2019/125. Eksport af disse varer til de lande, der er opført i bilag V, kan som regel finde sted uden en individuel eller en global eksporttilladelse.

2.3 Forordning (EU) 2019/125 indfører et krav om eksporttilladelse for at få de kompetente myndigheder til at kontrollere, om der er indikationer på, at varerne kan anvendes til tortur eller anden grusom, umenneskelig, nedværdigende behandling eller straf (bilag III) eller til henrettelse (bilag IV), hvis de udføres. Med henblik herpå skal de kompetente myndigheder i henhold til forordningens artikel 20, stk. 8, modtage "fuldstændige oplysninger, navnlig om slutbrugeren, bestemmelseslandet og varernes slutanvendelse".

I den toårige periode blev det rapporteret, at der blev givet afslag på ni ansøgninger om eksporttilladelse: fem i 2018 og fire i 2017. De rapporterede tilfælde af afslag i 2018 vedrørte visse påtænkte transaktioner med kunder i

Bangladesh, Kina (Macao), Egypten, Moldova og Vietnam, mens afslagene i 2017 vedrørte visse påtænkte transaktioner med kunder i Elfenbenskysten, Kasakhstan, Togo og Moldova. De ikketilladte transaktioner omfattede primært varer, der er opført i bilag III. Transaktionerne med Bangladesh og Egypten ville dog have omhandlet varer, der er opført i bilag IV.

Et sådant afslag betyder typisk, at eksportøren ikke har givet den kompetente myndighed tilstrækkelige oplysninger til at kunne godtgøre, at de pågældende varer i det foreliggende tilfælde vil blive anvendt til et lovligt formål. Et afslag indebærer med andre ord ikke nødvendigvis, at der er fundet bevis for, at varerne vil blive anvendt til tortur eller henrettelse.

2.4 De oplysninger, som medlemsstaterne har givet Kommissionen, sondrer typisk ikke mellem individuelle tilladelser og globale tilladelser. En medlemsstat nævnte, at den havde udstedt tre globale tilladelser i forbindelse med varer, der er opført i bilag III. Tilladelserne vedrørte eksport af varer, som visse nationale myndigheder skulle anvende til at udføre deres opgaver i udlandet.

2.5 Artikel 3, 4 og 5 i forordning (EU) 2019/125 forbyder henholdsvis eksport, import og transit af varer, der er opført i bilag II. Forordningen giver de kompetente myndigheder mulighed for at indrømme en undtagelse fra forbuddet, men kun hvis det kan godtgøres, at de pågældende varer udelukkende vil blive anvendt til offentlig udstilling på et museum (enten i et tredjeland eller, for så vidt angår artikel 4, i en medlemsstat) på grund af deres historiske betydning. De kompetente myndigheder rapporterede, at de ikke havde udstedt sådanne tilladelser i 2017 og 2018.

2.6 Bilag 1 til denne rapport indeholder oplysninger om det antal eksporttilladelser, der er udstedt af medlemsstaterne i 2017 og 2018. Eksport i henhold til den generelle EU-eksporttilladelse (bilag V til forordning (EU) 2019/125) indgår ikke i oplysningerne om det antal tilladelser, der er udstedt af medlemsstaterne.

3. Slutbrugerne

3.1 De oplysninger, som Kommissionen har modtaget, gør det muligt at foretage en sondring mellem slutanvendelse med henblik på retshåndhævelse, sikkerhedsfirmaers slutanvendelse, medicinsk slutanvendelse (hospitaler og veterinærmedicinsk anvendelse) af varer, der er opført i bilag IV, industriel anvendelse (navnlig af oleoresin capsicum, der er opført i bilag III) og eksport til handelsselskaber.

3.2 De fremsendte oplysninger indikerer, at handelsselskaberne udgør en væsentlig del for eksporten af bærbare elektrochokvåben, bærbare våben eller udstyr til indgivelse af en dosis af et kemisk stof, der forårsager lammelse eller irritation, og thiopentalnatriumsalt. Det er uklart, om artikel 12, stk. 3, andet afsnit, i forordning (EU) 2019/125, der fastsætter, hvordan den kompetente myndighed skal vurdere eksport af N-((4-hydroxy-3-

methoxyphenyl)methyl)nonanamid og af oleoresin capsicum[7] til en distributør, blev anvendt analogt ved vurderingen af den pågældende eksport.

3.3 Som anført ovenfor gav en medlemsstat ikke oplysninger om den pågældende kategori af slutbrugere, der er omfattet af dens tilladelser.

3.4 Bilag 2 og 3 til denne rapport sammenfatter de oplysninger, der er indgivet til Kommissionen om handelsmængde og slutanvendelse for den godkendte eksport i henholdsvis 2017 og 2018.

4. Varer og bestemmelseslande, der er omfattet af eksporttilladelser

4.1 Oplysningerne fra de kompetente myndigheder omfatter undertiden tilladelser til eksport af varer, der er opført i bilag IV, til bestemmelsessteder, der er opført i den generelle EU-eksporttilladelse (bilag V til forordning (EU) 2019/125). En sådan eksport kan normalt finde sted i henhold til den generelle EU-eksporttilladelse, uden at der skal indhentes en individuel eller global tilladelse fra en medlemsstat. Det står ikke klart, om betingelserne i den generelle EU-eksporttilladelse i disse tilfælde ikke var opfyldt, eller om der er en anden forklaring. Det er f.eks. muligt, at eksportøren foretrak at få en individuel eller en global tilladelse.

4.2 En medlemsstat har ikke præciseret, hvilke af de i bilag IV nævnte varer, der er omfattet af de indberettede tilladelser. Bestemmelsesstederne for den eksport, der er godkendt af den pågældende medlemsstat, er medtaget i resuméet under overskriften "Anden eller ingen bilag IV-angivelse".

4.3 En anden medlemsstat har rapporteret, at varer er blevet "eksporteret" til en af Kanaløerne. Denne oplysning er ikke taget i betragtning i forbindelse med denne rapport, da en sådan levering ikke betragtes som en eksport som defineret i artikel 2, litra d), i forordning (EU) 2019/125.

4.4 Bilag 4 og 5 til denne rapport indeholder oplysninger om bestemmelsesstederne for den eksport, som medlemsstaterne godkendte i henholdsvis 2017 og 2018. Hvis et bestemt navn anvendes i listen over bestemmelsessteder, bør det ikke fortolkes således, at det går ud over en henvisning til et toldområde, som er almindelig kendt under det pågældende navn.

———

[7] Se punkt 3.2 og 3.3 i bilag III til forordning (EU) 2019/125.